

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Diff. 1. Quomodo præmissæ causent consolutionem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

QVÆSTIO II.

De Præmissis.

Omissis facilioribus Duo restant quærenda. Primum. Quæ sit Causalitas Præmissarum in Conclusionem. Deinde Quam necessaria & impedibilis sit illatio conclusionis, post præmissas.

DIFFICULTAS I.

Quomodo Præmissæ causent Conclusionem.

DICENDUM est I. *Præmissæ non causant Conclusionem propriè Physicè, in genere causæ efficientis.*

PROBATUR I. Non est minor dependentia reliquorum actuum à potentia intellectiva quàm dependentia primi actus, nullum enim est fundamentum id afferendi, nec est ratio cur actus intellectus, qui est decimus, non potuerit esse primus &c. Sed primus actus, est talis, ut petat nonnisi ab ipso intellectu elici, ergo & reliqui actus. Minor probatur. Quia si primus actus non eliceretur ab ipsa potentia, sed ab illo actu, hoc ipso non esset primus, supponeretur enim ante illum alter, qui scilicet esset principium elicitivum illius.

PROBATUR 2. Unus actus non facit alium actum propriè efficienter, ergo nec præmissæ facient propriè conclusionem efficienter. Antec. probatur, quia nullus actus est propriè potentia, ergo nec ullus id faciet quod est proprium potentia, à qua fit productio actus.

PROBATUR 3. Vel potest intellectus solus elicere conclusionem sine concursu effectivo Præmissarum, vel non potest, si potest, ergo tu id frustra asseris, multiplicasque entia, quia potentias sine necessitate; si non potest, cur non? præcipue cum intellectus conclusionem hanc, sprout simpliciter propositio est, possit elicere sine concursu effectivo Præmissarum, Ergo poterit elicere eandem, etiam ut Conclusio est, quia in hoc nulla repugnantia.

OBJICITUR I. Id præstant Præmissæ respectu Conclusionis, quod præstant species impressæ respectu Præmissarum, Species autem impressæ non concurrunt tunc ad efficiendam Conclusionem.

RESPONDETUR. Negando quòd species impressæ, non concurrant ad Conclusionem, sed solæ præmissæ. Rursus quamvis non concurrerent species ad conclusionem, sed solæ præmissæ, nondum dandus esset concursus effectivus conclusionis præmissis, quia etiam ipsæ species impressæ complent quidem intellectum ad ponendam intellectionem, sed non coëfficiunt eandem per multos.

OBJICITUR 2. Potest Species impressa con-

currere efficienter ad producendas notitias intellectuales, Ergo & præmissæ concurrunt efficienter.

RESPONDETUR. An concursus specierum, sit concursus in genere efficientis dubium est, de hoc consulatur materia de Speciebus. Negatur etiam Consequentia. Quia supposito quòd obiectum, medio aliquo debeat concurrere efficienter ad actum intellectus, non poterit hoc in aliud referri quàm in species, quæ sunt vicariæ obiecti: jam autem efficientia actuum intellectus quamvis non tribuatur actibus, sufficienter referri poterit in ipsam intellectivam.

INSTABIS. Non potest dici, quod species impressa Conclusionis, concurrat efficienter ad Conclusionem. Supponamus enim aliquem primò cognovisse hanc Conclusionem, ergo Petrus est risibilis, ad hunc actum, non posset concurrere species illius Conclusionis impressa, nondum enim est species illius, cum antea non fuerit cognita. Ergo nec ad alias Conclusiones concurreret species impressa earundem.

RESPONDETUR. Non dari Species Conclusionis distinctas à Speciebus Præmissarum, cum nihil sit in Conclusionem, quod non fuerit in Præmissis, consequenter etiam species, quæ concurrunt ad Præmissas, concurrere poterunt ad Conclusionem. Deinde etiam concessio quod datur Species Conclusionis, distinctæ à Speciebus Præmissarum, adhuc illæ poterunt concurrere ad Conclusionem primò etiam positam, quia ad hoc, ut dicatur haberi alicujus Species impressa, non est necesse, ante illud fuisse præcognitum, sed sufficit vel habuisse ejus species infusas, vel fabricatas ad similitudinem præcognitarum; & sicut prima cognitio censetur elici dependentè à specie impressa, & tamen ante primam cognitionem nihil fuit cognitum, ita & in præfenti.

OBJICITUR 3. Auctoritas Aristot. ex 1. post. c. 1. & ex 2. Phys. textu 21. ubi docet Conclusionem effici à Præmissis.

RESPONDETUR. Coëffici Conclusionem à præmissis impropiè, hoc est complendo intellectum & illuminando ad faciendam Conclusionem.

DICENDUM est 2. *Causant Præmissæ Conclusionem impropiè in genere Causæ efficientis complendo & illuminando intellectum ad conclusionis assensum & effectiorem.*

PROBATUR I. Auctoritate Aristot. citati. Præmissæ non causant Conclusionem efficienter propriè, & tamen causant efficienter, ergo debent causare impropiè efficienter.

PROBATUR 2. Quia cum admittant oppositorum aliqui, quòd Præmissæ non concurrant ad Conclusionem propriè in genere Causæ efficientis, & tamè volunt illas concurrere in genere Causæ Formalis extrinsecæ, cum illis non restabit.

bit quæstio nisi de voce: An scilicet Concursus per modum illuminantis, completis sit in genere Causæ formalis intrinsicæ, & tamen in quæstione de voce cum pluribus est loquendum, nobiscum autem Thomistæ, Averlæ, Rubius, Smigletius, & alii loquuntur.

PROBATUR 3. Ille qui dirigit ad peccatum & instruit, censetur id facere in genere Causæ efficientis improprie, nec dicitur esse Causa Formalis extrinseca peccati, ergo & Præmissæ quæ illuminant ad assensum Conclusionis, hoc in eodem genere præstabit.

OBJECITUR. Si quocunque modo causarent Præmissæ Conclusionem deberent existere tunc, cum sit Conclusio: omnis enim causa, debet existere in instanti productionis sui effectus: sed Præmissæ non existunt tunc cum sit Conclusio, quia transacta cognitione Præmissarum, non existunt Præmissæ, sed sæpe cum est Conclusio, est transacta cognitio Præmissarum. Ergo.

RESPONDETUR. Sæpe dum est Conclusio, est transacta cognitio Præmissarum, prout absolute propositiones sunt, nunquam tamen est Conclusio, ut non sit cognitio Præmissarum tanquam ob quas fit assensus Conclusionis. De quo infra.

INSTABIS. Voluntas quando eligit Media, non adest tunc Intentio finis. Ergo nec Præmissæ aderunt cum fiet Conclusio:

RESPONDETUR Negan. Antec. Adest enim tunc Intentio finis in aliquo sui, id est in amore sui, & in cognitione bonitatis finis, quæ cognitio bonitatis, ducit ad Media, atque ita finis in aliquo sui, hoc est in cognitione illius utilitatis, quam habent media ad consequendum finem, existit tunc.

DIFFICULTAS II.

Quomodo necessitent Præmissæ ad Conclusionem.

PRÆMITTO ex Hurtado Disp. 7. Animast. Scd. 4. *Necessitatem duplicem agnoscere*: quedam necessitas est quoad speciem actus, quedam necessitas est quoad exercitum actus: tunc est necessitas quoad speciem actus, quando potentia determinatur ad aliquam speciem actus, ita ut non possit elicere actum speciei alijs v. g. quando determinatur potentia volitiva non nisi ad exercendum actum amoris, est tunc determinatio ad speciem actus. Alia necessitas quoad exercitum, quæ tunc est: quando potentia determinatur, ut ab Actu, se retrahere, illumque suscipere, non possit. Necessitati quoad speciem Actus opponitur libertas Contrarietatis, quæ est indifferentia ad actus etiam contrarios, necessitati verò quoad exercitum actus opponitur libertas Contradictionis, quæ est indifferentia ad exercendum vel non exercendum Actum. *Hoc Præmissis,*

DICENDUM est 1. *Intellectum necessitari à Præmissis ad speciem actus, circa Conclusionem eliciendi.* Sensus est. Qui præbuit assensum Præmissis, non jam potest dissensum præbere Conclusioni. quod totum procedit de Conclusionem rectè illata, proceditque de isto, qui advertit bonitatem hanc Consequentiam, nam interdum fit ut temerè negetur Consequentia, si bonitas illationis non penetretur.

PROBAT 1. Hurtado, Qui præbuit assensum præmissis non potest dissentire Conclusioni. Ergo Præmissæ necessitant ad speciem actus. Antec. probatur. Si is qui præbuit assensum præmissis, posset dissentire Conclusioni, posset idem objectum affirmare & negare simul & semel, sed hoc est falsum, aliàs quis posset dicere, de eodem, est & non est, Ergo. Sequela probatur. Idem est objectum Præmissarum quod & Conclusionis, ut inferius probabitur, ergo si is qui præbuit assensum Præmissis, posset dissentire Conclusioni, posset idem objectum affirmare & negare.

CONFIRMATUR ex eodem. Qui semel determinatur ad Præmissas, non potest habere rationem, quæ illum dimoveat à Conclusionem, nisi etiam illum dimoveat ab aliqua Præmissa. Ergo posito assensu Præmissarum, non potest negari Conclusio. Antec. prob. Nulla ratio persuadere potest extrema non esse idem inter se, nisi persuadet extrema non fuisse idem cum medio termino, propter illud Principium, quæ sunt eadem unitertio, Ergo qui assensum præbuit Præmissis, non potest habere rationem, quæ illum dimoveat ab assensu Conclusionis.

PROBAT 2. Arriaga. Intellectus nequit dissentire vero & assentiri falso ut tali evidenter proposito, sed per præmissas proponitur intellectui, ut evidenter verum objectum Conclusionis, & ejus Contrarium ut evidenter falsum. Ergo stantibus illis Præmissis, non habet intellectus potentiam, ad negandum objectum Conclusionis, & assentiendum opposito. Minor prob. quia per præmissas proponuntur extrema Conclusionis unita cum medio termino, Ergo per illas proponitur intellectui ut evidens connexio extremorum inter se, & separatio ut evidenter falsa. Ergo ulterius per Præmissas proponitur intellectui objectum Conclusionis, ita ut nequeat illi dissentire intellectus.

PROBATUR 3. Si posito assensu Præmissarum, posset intellectus dissentire Conclusioni, posset negare Consequentiam etiam argumenti in bona forma: dissensus enim Conclusionis quæ Conclusio est, est negatio consequentiæ, sed argumento in bona forma non potest negari Consequentia. Ergo.

OBJECITUR 1. Saltem in Syllogismo probabili, nõ necessitatur intellectus ad speciem actus circa conclusionem eliciendi, Ergo nõ universaliter Præmissæ determinant ad speciem actus circa

Rr 2

Con-